

God dyrkningsjord skal ikke bruges på solceller – vi har brug for en helhedsorienteret plan

Det ligner en fødevarerkrise, når man ser forventningen om, at Sydeuropa vil miste sin landbrugsjord i fremtiden. Men Norden vil vinde den, og det kalder på en ny organisering af arealerne – og det skal ske i samspil med løsningen af andre kriser

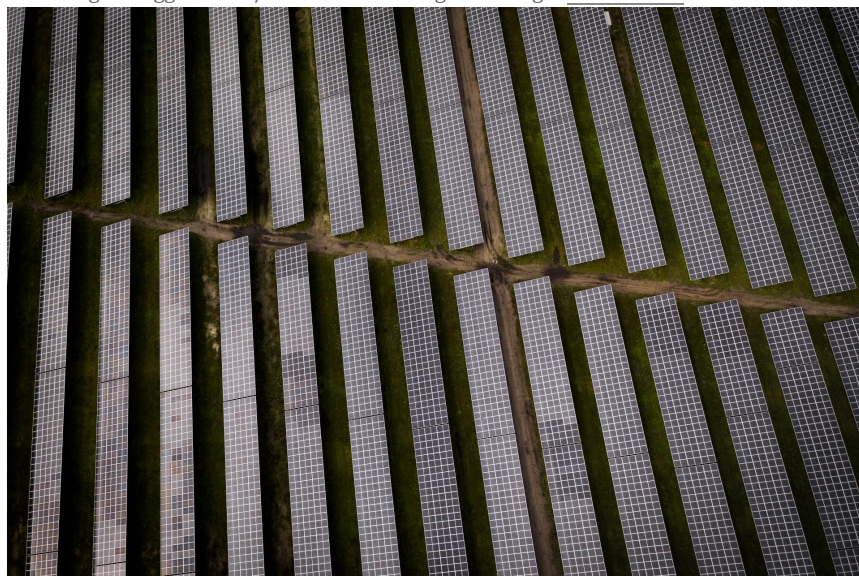
DEL ARTIKEL 📄

Helga Grønnegaard

Søren Møller

Sekretariatsleder og formand i Fremtidens
Bæredygtige Landskaber

Dette er et debatindlæg. Indlægget er udtryk for skribenternes egne holdninger. [Læs mere her](#)

»Vi skal huske, at arealernes værdi som investeringsobjekt bliver ødelagt, hvis kampen mellem forskellige arealinteresser får lov at rase,« skriver Helga Grønnegaard og Søren Møller i denne kommentar.

📷 CASPER DALHOFF

DEBAT

18. juli 2022

Dette er et debatindlæg. Indlægget er udtryk for skribenternes egne holdninger. [Læs mere her](#)

Hvem skal producere fremtidens fødevarer?

Det er et spørgsmål, som ikke kun handler om den akutte situation i Ukraine.

Europas tredjefolkerigeste land, Italien, har nemlig om bare en generation

tabt store dele af sin landbrugsproduktion til klimaforandringerne

<[url=https%3A%2F%2Fwww.eea.europa.eu%2Fpublications%2Fcc-adaptation-](https://euro1.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fwww.eea.europa.eu%2Fpublications%2Fcc-adaptation-agriculture&data=05%7C01%7Cchr%40collectiveimpact.dk%7C0746ba83bc354778fb2208da64d3b6a2%7C12fbd55760ec4413821e1104324e76e6%7C0%7C637933157713772560%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJWIjoiMC4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzliLCJBTiI6IkhhaWwiLCJXVCi6Mno%3D%7C3000%7C%7C&sdata=g704%2FwlhtHg3%2Bo9I1r%2Bc%2F8dqAXIroJN4A8yaCqack8Y%3D&reserved=0}></u></p></div><div data-bbox=)

agriculture&data=05%7C01%7Cchr%40collectiveimpact.dk%7C0746ba83bc

354778fb2208da64d3b6a2%7C12fbd55760ec4413821e1104324e76e6%7C0%

7C0%7C637933157713772560%7CUnknown%7CTWFpbGZsb3d8eyJWIjoiM

C4wLjAwMDAiLCJQIjoiV2luMzliLCJBTiI6IkhhaWwiLCJXVCi6Mno%3D%7

C3000%7C%7C&sdata=g704%2FwlhtHg3%2Bo9I1r%2Bc%2F8dqAXIro

JN4A8yaCqack8Y%3D&reserved=0>. De vesteuropæiske lande bliver

derimod vindere af de bedste dyrkningsforudsætninger i et ændret klima. De

dramatiske forskydninger kræver, at vi indretter arealanvendelsen derefter.

For nylig skrev Information om situationen i Norditalien, som er ramt af den værste tørke i syv årtier

<<https://www.information.dk/udland/2022/06/rekordtoerke-ekstrem-varme-truer-vandforsyning-foedevareproduktion-italien>> . Rekordtørke og ekstrem varme truer vandforsyningen og fødevareproduktionen i Italien.

Det fremgår af artiklen, at de voldsomme klimaændringer har store konsekvenser for landbrugsproduktionen. Landbrugsorganisationen Coldiretti vurderer, at landbrug i den nordlige del af Italien ved Po-sletten i år vil miste indkomst på over to milliarder euro på grund af en fejlslagen høst, og fordi 30 procent af hele Italiens landbrugsproduktion nu er truet på grund af tørken.

Jordpriserne mellem Nord- og Sydeuropa forskydes

Effekterne af klimaforandringerne rammer forskelligt. Det Europæiske Miljøagentur har kortlagt konsekvenserne af klimaforandringerne for landbrug i Europa <<https://www.eea.europa.eu/publications/cc-adaptation-agriculture>> .

I perioden 2071-2100 vil jordpriserne i Sydeuropa generelt falde ni procent i værdi, mens jordpriserne i Vesteuropa omvendt vil stige med otte procent, når man sammenligner med perioden 1961-1990.

I nogle regioner i Sydeuropa vil jordpriserne falde hele 80 procent eller mere. To tredjedele af det samlede tab af jordpriser i Europa vil kunne henføres til netop Italien. Omvendt vil den største vækst i jordpriserne finde sted i Norden, primært i Sverige, hvor jordpriserne i det meste af landet vil stige med 60 procent. I Danmark vil jordpriserne stige med 20-40 procent.

Vi må derfor forvente, at Norden bliver en region med en biomasseproduktion, som andre regioner bliver afhængige af – i endnu højere grad, end det allerede er tilfældet. I dag står de nordiske landes tømmerproduktion allerede for 50 procent af den samlede europæiske tømmerproduktion. Mere end 60 procent af det danske landareal udnyttes til landbrug, og EU-27 er den største aftager for den danske føde- og drikkevareeksport og tegner for 55 procent af den samlede eksport <<https://www.danskindustri.dk/brancher/di-foedevarer/nyhedsarkiv/nyheder/2922/rekordhoj-dansk-foedevareeksport-i-2021/>> .

Plan for fremtidens jordbrug

I de nordiske lande står vi over for en udfordrende opgave, hvor vi vil være bedst rustet, hvis vi planlægger vores arealanvendelse med afsæt i, at de løsninger, der skal virke akut i 2030 og i 2050, også skal bringe os videre til 2070.

Løsninger på en fødevare- og energiforsyningskrise, en klimakrise og en biodiversitetskrise er alle arealkrævende, og det påvirker selvfølgelig den måde, vi bruger arealerne på. Men alt for ofte håndteres kriserne hver for sig, og dermed risikerer krisernes kamp om arealerne at forsinke løsningerne. Vi bør have blik for, at arealerne kan bidrage til at løse alle udfordringerne

samlet, og at det kun kan lade sig gøre, hvis vi planlægger og afvejer anvendelsen nøje.

I 2017 opgjorde OECD den økonomiske betydning af vores arealer som »umådelig vigtig« <[Vi skal huske, at arealernes værdi som investeringsobjekt bliver ødelagt, hvis kampen mellem forskellige arealinteresser får lov at rase og dermed reducere investeringssikkerheden. Det sker for eksempel, hvis god dyrkningsjord anvendes til solceller, eller hvis velegnede områder til solceller ikke understøttes af et energinet til at aftage strømmen.](https://www.oecd-ilibrary.org/urban-rural-and-regional-development/the-governance-of-land-use-in-oecd-countries_9789264268609-en#:~:text=The%20Governance%20of%20Land%20Use%20in%20OECD%20Countries,of%20government%20as%20well%20as%20across%20policy%20sectors.> . OECD vurderede, at værdien af arealer med bygninger er omtrent syv gange større end værdien af alle øvrige aktiver i verden tilsammen, og at politik for arealanvendelse derfor spiller en afgørende rolle i fastsættelsen af land- og ejendomspriser.</p></div><div data-bbox=)

Det skal vi derfor være opmærksomme på, når virksomheder, fonde og pensionselskaber i disse år udviser stor interesse for at opkøbe arealer til skov, landbrug eller natur med henblik på enten at kunne anvende CO₂-optaget i deres klimaregnskab eller opnå gevinster for naturen i samfundskontrakten. De driver udviklingen af nye forretningsmodeller, hvor beskyttelse af klima og natur bliver et afgørende parameter for at skabe markedsværdi.

Hvis vi lader os styre af akutte og snævre dagsordener, så risikerer vi at bruge arealerne forkert. Når der er krig i Ukraine, betyder det ikke, at vi udelukkende skal producere fødevarer og sætte klima og natur på pause. Vigtigheden af helhedsorienteret planlægning er undervurderet. Det er løsninger for den samlede pakke, der skaber stabilitet, fødevarerproduktion og grønne kapitalssystemer – i dag og i årtier frem.

ALLE BØGER FRA INFORMATION

De nye samtaler
Jytte Nykneberg
Kr. 54,95

[information.dk/products/langstipen/](https://butik.information.dk/products/langstipen/)

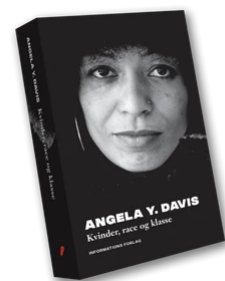
Vejen hjem til Jorden
Jørgen Steen Nielsen
Kr. 280,00

butik.information.dk/products/vejen-til-jorden/

Frankrigs store forfattere
Peter Nielsen (red.)
Kr. 160,00

butik.information.dk/products/frankrigs-store-forfattere/

Kvinder, race og klasse
Angela Y. Davis
Kr. 240,00

butik.information.dk/products/kvinder-race-og-klasse/

Du sparer 15% på bøger som abonnent på Information
<<https://butik.information.dk/>>